

Πασχαλινὸν μήνυμα τοῦ Πατριάρχου Μόσχας καὶ Πασῶν τῶν Ρωσσιῶν κ.κ. Κυρίλλου πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ποιμένας, διακόνους, μονάζοντας καὶ πάντα τὰ πιστὰ τέκνα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας

**Σεβασμιώτατοι ἀρχιερεῖς, σεβαστοὶ ποιμένες καὶ διάκονοι, πανέντιμοι μοναχοὶ καὶ
μονάζουσαι, ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφαί μου ἀγαπητοί,**

*Κατ'αὐτὴν τὴν κλητὴν καὶ ἁγίαν ἡμέραν, τὴν πλήρη πασχαλινῆς χαρᾶς καὶ θαυμασίου φωτός, ἀπὸ
στόματος εἰς στόμα ἀπὸ καρδίας εἰς καρδίαν μεταφέρεται τὸ ζωηφόρον ἄγγελμα:*

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Διὰ τῶν λόγων τούτων ὁμολογοῦμεν τὴν ἀκλόνητον πίστιν εἰς Ἐκεῖνον, μετὰ τοῦ Ὁποίου συνειστήκεμεν παρὰ τῷ Σταυρῷ τὴν Μεγάλην Παρασκευήν, μετ' Ἐκεῖνου, τὸν Ὁποῖον ἐθρηνήσαμεν ὁμοῦ μετὰ τῶν μαθητῶν καὶ μυροφόρων γυναικῶν, δεόμενοι ἔμπροσθεν τοῦ Ἐπιταφίου. Σήμερον δέ, ὁμοῦ μετὰ τῆς Στρατιᾶς τῶν Ἀγγέλων, φανερόντας τὴν ἐνότητα τῆς ἐπὶ γῆς καὶ τῆς ἐπουρανίου Ἐκκλησίας, πανηγυρικῶς ἀνακηρύσσομεν: «*Σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ, ὅτι ἀνέστη Χριστὸς ὡς παντοδύναμος*» (Κανὼν τοῦ Πάσχα, Ὡ.δὴ δ', εἰρμός).

Τὸ Πάσχα Κυρίου εἶναι ἡ λαμπρὰ ἀπόδειξις τῆς σοφίας τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἀπεράντου ἀγάπης τοῦ Πλάστου πρὸς τὸ ἀνθρώπινον γένος. Ἡ ἀρχὴ τῆς ἱστορίας, ὅπως γνωρίζομεν, ἀμαυρώθη ὑπὸ τῆς πνευματικῆς τραγωδίας: ἡ πτώσις τῶν Πρωτοπλάστων ἔκλεισε τοῖς ἀνθρώποις τὰς πύλας τοῦ Παραδείσου, ἐνῶ αἱ τλαιπωρίαὶ καὶ ὁ θάνατος ἔγιναν ἔκτοτε ἀναπόφευκτοὶ συνέπειαι τῆς ἀμαρτωλότητος τοῦ ἀνθρώπου. Οἱ οὖν ἄνθρωποι, καίπερ ἀπολέσαντες τὴν πρὸς τὸν Θεὸν – Πηγὴν τῆς ζωῆς – κοινωνίαν, ὅμως τῆς ἀγαθότητος καὶ τῆς ἀγάπης Αὐτοῦ οὐκ ἐστερήθησαν.

Παραλλήλως, ὅπως γράφει ὁ Νικόλαος Καβάσιλος, ἅγιος τοῦ 14^{ου} αἰ., «*τὸ μὲν φίλτρον [τοῦ Θεοῦ] ὑπερφυῆς ἦν, τὸ δὲ σημεῖον ᾧ δῆλον ἂν ἦν οὐ προσῆν*» (Περὶ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς. Λόγος ἕκτος (ς')). Ἡ ἀγάπη ἀποκαλύπτεται διὰ τῆς ἀγαθοεργίας πρὸς τὸν πλησίον καὶ διὰ τῆς προθυμίας, τῆς ἐκουσίας ὑπὲρ αὐτοῦ ἀνοχῆς τῶν δυσκολιῶν, τῆς στενοχωρίας ἀκόμη καὶ τῶν παθημάτων, καὶ ὁ Σωτὴρ ἐπιδεικνύει καὶ τὸ μὲν καὶ τὸ δέ. Ἐν τῇ Σαρκώσει Αὐτοῦ ἀνακαινίζει τὴν φθαρεῖσαν ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας ἀνθρωπίνην φύσιν, ἐν τῷ σταυρικῷ Αὐτοῦ ἀγῶνι μᾶς λυτρώνει ἀπὸ τῆς ἐξουσίας τοῦ κακοῦ. «*Οὕτως ἐλάβομεν τὴν ἐν Χριστῷ ζωὴν – συμπεραίνει ὁ Ὅσιος Ἐφραὶμ ὁ Σύρος – τοῦ Κυριακοῦ Σώματος ἐγεύθημεν, ἀντὶ τῶν καρπῶν τοῦ δένδρου...ἐρραντισμένοι τῷ δικαίῳ Αὐτοῦ αἵματι ἀπὸ κατάρας καὶ δι' ἐλπίδος ἀναστάσεως...ζῶμεν τῇ ζωῇ Αὐτοῦ*» (Ἑρμηνεία τοῦ Τετραευαγγελίου, 21).

Ἡ ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος ἠνέωξε τῇ ἀνθρωπότητι τὰς πύλας τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν καὶ ἔδωκε τὸ διαχρονικὸν νόημα εἰς τὴν ἐπίγειον ὑπαρξιν ἡμῶν. Ὁ Κύριος *ἔδωρήσατο Ἐαυτὸν πᾶσι τοῖς πιστοῖς εἰς Τοῦτον, ὡς τύπον ἀρετῆς καὶ ἀπέκτησεν ἀφθαρσίαν, ἵνα τοῖς βήμασι Αὐτοῦ στοιχοῦντες πορεύσονται καὶ πάντες οἱ σωζόμενοι*, ὅπως γράφει σχετικῶς ὁ Ὅσιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητῆς (Ἀπορίαι, 42). Διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἐντεῦθεν, ἀπὸ τῆς γῆς, ὀφείλομεν ἵνα διδαχθῶμεν ἀναπνέοντες τὸν ἀέρα τῆς αἰωνιότητος, *ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ* (Κολ. 3. 9), οἰκοδομοῦντες τὴν ζωὴν ἡμῶν κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον καὶ μετέχοντες τῶν Μυστηρίων τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας, κληρονόμου τῶν μεγάλων ἐπαγγελιῶν τοῦ Θεοῦ.

Ἡ πίστις εἰς τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος ἀποσβεννύει τὴν φλόγα τῶν τρικυμιῶν τοῦ βίου καὶ

έπιτρέπει νὰ σταθῶμεν ὑπεράνω τῆς κοσμικῆς ματαιότητος, βοηθεῖ νὰ ἀποκρούσωμεν τοὺς πειρασμοὺς τῆς ἀμαρτίας καὶ νὰ ἀντιμετωπίζωμεν ποικίλας φοβίας. Ἀνταποκρινόμενοι εἰς τὴν Θεῖαν ἀγάπην, καλούμεθα νὰ φανερώσωμεν ἀγάπην *«ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου»* (Α΄ Τιμ. 1.5). Ὡς ἀπάντησιν εἰς τὸ ἔλεος Αὐτοῦ νὰ ἐπιδεικνύωμεν τὸ ἔλεος εἰς τοὺς πέριξ ἡμῶν ἀνθρώπους. Εἰς ἀπάντησιν τῆς φροντίδος Αὐτοῦ, νὰ φροντίζωμεν τὴν κοινωνικὴν ζωὴν συμφώνως πρὸς τὰ ὑψηλὰ εὐαγγελικὰ ἰδεώδη.

Ὁ πασχαλινὸς θρίαμβος, πέραν τῶν ἐθνικῶν καὶ κρατικῶν ὀρίων, συνενώνει πνευματικῶς ἑκατομμύρια χριστιανοὺς, τοὺς κατοικοῦντας εἰς διαφόρους χώρας. Ὁ πολύφωνος ἐπίγειος οὗτος χορὸς ὁμοῦ μετὰ τῆς χορείας τῶν Ἀσωμάτων Ἐπουρανίων Δυνάμεων αἶνον ἀναπέμπει τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ, *σὺ γὰρ ὑπὲρ πάντων, ἐξέχεας τὸ αἷμά σου Χριστέ, καὶ ζωηφόρῳ τιμήματι, κόσμον ἐξηγόρασας* (Ἀπόστιχα τῶν Αἰνῶν Νεκρώσιμα, Ἦχος πλ. β', εἰς τὸν Ὅρθρον τοῦ Σαββάτου).

Ἡ εὐχαριστία αὕτη ἀπὸ ἐνιαυτοῦ εἰς ἐνιαυτὸν, ἀπὸ αἰῶνος εἰς αἰῶνα, ἀπὸ χιλιετίας εἰς χιλιετίαν ἤχηι νικηφόρως ἐφ' ὅλης τῆς γῆς, ἤχηι ἀνεξαρτήτως οἰουδήποτε πειρασμοῦ, δυσκολίας ἢ δοκιμασίας. Δὲν παύει αὕτη καὶ σήμερον, ὅτε ὁ κόσμος πάσχει ἀπὸ φονικῆς λοιμώξεως.

Εἰς τὸν σημερινὸν οὐχὶ ἀπλοῦν καιρὸν εἶναι ἰδιαιτέρως σημαντικὸν νὰ στηρίζωμεν ὄσους ἀσθενοῦν καὶ ἀδυνατοῦν, ὄσους θλίβονται ἐξαιτίας τῆς ἀπωλείας τῶν συγγενῶν τε καὶ οἰκείων αὐτῶν, ὄσους ἐστερήθησαν τῶν μέσων πρὸς τὸ ζῆν, ὄσους δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ προσέλθωσιν εἰς ναόν. Ἄς παράσχωμεν τὴν κατὰ δύναμιν βοήθειαν εἰς τοὺς τεταλαιπωρημένους, ἃς μὴν φανῶμεν ἀδιάφοροι ἔναντι ὅσων χρῆζουσι τῆς ἀνθρώπινης συμμετοχῆς, τοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ τῆς φροντίδος.

Μόλις προσφάτως ἐξαιτίας τῶν μέτρων κατὰ τῆς ἐπιδημίας πολλοὶ ἐξ ἡμῶν ἀδυνατοῦσαν νὰ ἐκκλησιάζωνται. Ἡ ἀποκτηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν ἐμπειρία κατέδειξε τὸ κατὰ πόσον εἶναι σημαντικὸν νὰ ἐκτιμῶμεν καὶ νὰ χρησιμοποιῶμεν κάθε δυνατότητα πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὴν κοινὴν προσευχὴν, εἰς τὰς ἱερὰς ἀκολουθίας καὶ τὰ ἅγια Μυστήρια, καὶ πρωτίστως εἰς τὴν Θεῖαν Εὐχαριστίαν, ἣτις μᾶς ἐνώνει μετὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀλλήλων.

Ἀγαπητοί μου, ἐπὶ τῇ μεγάλῃ ἑορτῇ τοῦ Πάσχα ἐγκαρδίως συγχαίρω ὑμᾶς καὶ εὐχομαι ὑμῖν ὑγείαν ἀδιάπτωτον καὶ οἰκτιρμοὺς παρὰ τοῦ Ζωοδότου Ἰησοῦ. Ὁ Ἐλεήμων Κύριος καταξιούτω πάντας ἡμᾶς *ἐκτυπώτερον Αὐτοῦ μετασχεῖν ἐν τῇ ἀνεσπέρῳ ἡμέρᾳ τῆς Βασιλείας Αὐτοῦ* καὶ γηθοσύνως μαρτυρεῖν:

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

ΑΛΗΘΩΣ ΑΝΕΣΤΗ Ο ΚΥΡΙΟΣ!

ὁ Μόσχας καὶ Πασῶν τῶν Ρωσσιῶν

Κύριλλος

Μόσχα,

Ἄγιον Πάσχα 2021

Το Μήνυμα του Πάσχα είναι διαθέσιμο στις ακόλουθες γλώσσες

Αγγλικά

Αζερικά

Απλοποιημένα Κινεζικά

Αραβικά

Γαλλικά

Γερμανικά

Εσθονικά

Ινδονησιακά

Καζακικά

Κιργιζικά

Κορεατικά

Λετονικά

Λευκορωσικά

Ουγγρικά

Ουζμπεκικά

Ουκρανικά

Παραδοσιακά Κινεζικά

Ρουμανικά

Ρωσικά

Σεμπουάνο

Σερβικά

Ταϊλανδέζικα

Τατζικικά

Τουρκμενικά

Χμερικά